

ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Аймгийн Соёл урлагийн газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ЗАА-2025/011/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Улиастай сум 2025 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Д.Бат-Ундраа Утас: 99993365 Цахим хаяг: Bat-Undraa@audit.gov.mn
	Аудитын менежер: Х.Болдбаатар Утас: 99105506 Цахим хаяг: BoldbaatarH@audit.gov.mn
	Ахлах аудитор: Г.Заяа Утас: 90088028 Цахим хаяг: zayag@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт /Баталгаажсан хувийг оруулах/

**ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

81090 Улиастай, Завхан аймаг
Утас/Факс: 7046-36-12
И-мэйл: zavkhan@audit.gov.mn

2025.02.22 № 231
танай _____ -ны № _____ -т

СОЁЛ УРЛАГИЙН ГАЗРЫН ДАРГА
М.НЯМДОРЖ-Д

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Соёл урлагийн газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Соёл урлагийн газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилтээр 488.9 сая төгрөгийн, нэмэлт санхүүжилтээр 311.9 сая төгрөгийн, нийт 800.9 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлэн зарцуулжээ.

Аудитын гол асуудал

Дотоод хяналтаар 15 сумын соёлын төвийн эрхлэгч нарт ээлжийн амралттай байх хугацаандаа 2.3 сая төгрөгийн үр чадварын нэмэгдэл илүү тооцож олгосныг илрүүлээгүй, газрын ажилтнуудад 0.2 сая төгрөгийн унааы хөнгөлөлт илүү тооцож олгосон, холбогдох журам зөрчин 2 ажилтанд 2.9 сая төгрөгийн урамуулал олгосон байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангаас 112.2 сая төгрөгийн санхүүжилтийг Соёл урлагийн газрын дансаар дамжуулан зарцуулсан, 2024 оны 4-12 сард соёл урлагийн салбарын байгууллагуудын удирдлагуудын ажлыг дүгнэн үр чадварын нэмэгдэл олгох шийдвэрийг гаргасан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

D:/disk/Албан бичиг/Дүгнэлт

813502391

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР Д.БАТ-УНДРАА

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

	Үзүүлэлт	2023.12.31	2024.12.31
Санхүүгийн байдлын тайлан			
	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	2,987,500.00	56,029,308.90
	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	53,135,267.44	146,981,107.08
	Нийт хөрөнгийн дүн	56,122,767.44	203,010,415.98
	Нийт өр төлбөрийн дүн	7,800.00	37,543,608.90
	Цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	56,114,967.44	165,466,807.08
	Өр төлбөр, цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	56,122,767.44	203,010,415.98
Санхүүгийн үр дүнгийн тайлан			
	Үйл ажиллагааны орлогын дүн	745,973,500.00	830,554,100.00
	Үйл ажиллагааны зардлын дүн	750,940,744.83	721,210,060.36
	Үйл ажиллагааны үр дүн	(4,967,244.83)	109,344,039.64
	Үйл ажиллагааны нийт үр дүн	(4,967,244.83)	109,344,039.64
Цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан			
	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	61,082,212.27	56,122,767.44
	Тайлант оны үр дүн	(4,967,244.83)	109,344,039.64
	Эцсийн үлдэгдэл	56,114,967.44	165,466,807.08
Мөнгөн гүйлгээний тайлан			
	Үйл ажиллагааны мөнгөн орлогын дүн	739,781,808.00	800,597,708.90
	Үйл ажиллагааны мөнгөн зарлагын дүн	736,931,808.00	753,554,100.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		2,850,000.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	2,850,000.00	49,893,608.90
Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан			
	Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн	476,527,027.41	450,528,200
	Урсгал зардал	476,527,027.41	450,528,200
	Төвлөрүүлэлт	3,280,972.59	38,391,800
	Зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр	479,808,000	488,920,000
	Улсын төсвөөс санхүүжих	479,808,000	488,920,000

ГУРАВ.АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 185,878.2 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс аудитын явцад 5,771.8 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 2,494.6 мянган төлбөрийн акт тогтоож, 112,240.0 мянган төгрөгийн зөвлөмжийг аймгийн Засаг даргад, 65,371.8 мянган төгрөгийн зөвлөмжийг аймгийн Соёл урлагийн газрын даргад өглөө.

Үүнд:

1. Санхүүгийн байдлын тайланд авлага, бараа материалын дүнг 5,500.0 мянган төгрөгөөр, үр дүнгийн тайланд зардлын дүнг 271.8 мянган төгрөгөөр буруу илэрхийлснийг тус тус залруулсан зардлын дүнг 50,821.0 мянган төгрөгөөр, үр дүнгийн тайланд орлого, зардлын дүнг 366,102.6 мянган төгрөгөөр буруу илэрхийлснийг тус тус залруулсан.

3.1 Төлбөрийн акт

Ажилтнуудад 214.2 мянган төгрөгийн унааны хөнгөлөлтийг, 15 сумын соёлын төвийн эрхлэгчид ээлжийн амралттай байх хугацаанд нь 2,280.4 мянган төгрөгийн ур чадварын нэмэгдлийг тус тус илүү тооцож олгосон зөрчлийг илрүүлэн төлбөрийн акт тогтоосон.

3.2 Албан шаардлага хүргүүлээгүй

Аудитаар албан шаардлага өгөх зөрчил илрээгүй байна.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Цалингийн нэмэгдэлтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

1. Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Төрийн албан хаагчид шагнал олгох" журмын 3.3-д "Мөнгөн шагналыг төрийн онцгой чухал буюу онц түвэгтэй албан даалгавар биелүүлсэн, төрийн байгууллагын үйл ажиллагаа, төрийн үйлчилгээг сайжруулах чиглэлээр шинэ санал, санаачилга гаргаж хэрэглээнд нэвтрүүлсэн төрийн албан хаагчид олгож болно" гэж заасан шаардлагыг хангаагүй 2 ажилтанд 2,917.0 мянган төгрөгийн мөнгөн шагнал олгосон. .
2. Соёлын сайд, ХНХ-ын сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2024 оны А/166,А/63,А/73 тоот тушаалаар батлагдсан шалгуур үзүүлэлтийн дагуу соёл урлагийн салбарын удирдах ажилтнуудын ажлыг 2024 оны 2-4 улиралд дүгнэн 62,454.8 мянган төгрөгийн ур чадварын нэмэгдэл олгох шийдвэрийг гаргасан байна. Ажил дүгнэсэн байдлыг шалгахад удирдах ажилтнуудын манлайлах чадвар, ажлын арга барил, асуудал шийдвэрлэх чадварын шалгуур үзүүлэлтийг бүрэн хангаагүй байхад 22 сумын соёлын төвийн эрхлэгчид 9 сарын турш 15-25 хувийн ур чадвар олгосон.

Өгсөн зөвлөмж:

1. Ажилтнуудад хууль журам зөрчин мөнгөн шагнал олгосон зөрчлийг таслан зогсоох;
2. Соёл урлагийн салбарын удирдах ажилтнуудын ажлыг дүгнэн, ур чадварын нэмэгдэл олгох шийдвэрийг гаргахдаа үйлчлүүлэгчийн тав тух, соёлын хүртээмж, орон зай, уран бүтээлийн чанар, сэтгэл ханамжийг бүрдүүлсэн байдал, хамт олны төлөвшил, байгууллагын соёлд гарсан өөрчлөлт, мэдлэг туршлагаа хуваалцах чадвар, шаардлагатай мэдээ мэдээллийг цуглуулж асуудал шийдвэрлэсэн байдал зэргийг хангасан нотлох баримтад үндэслэх;
3. Соёл урлагийн салбарын удирдах ажилтнуудад ур чадварын нэмэгдэл олгох шийдвэр гаргахдаа бусдаас илүү чадварлаг, идэвх санаачилгатай, үр бүтээлтэй, тухайн салбарт үр ашигтай ажилласныг баримтжуулж хэвших;

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 07 дугаар сарын 05 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		/мянган төгрөгөөр/ Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Зардлыг зөрүүлэй бүртгэсэн	1	271.8			1	271.8	1	271.8				
Авлагыг дутуу бүртгэсэн	1	2,000.0	1	2,000.0			1	2,000.0				
Бараа материалыг дутуу бүртгэсэн	1	3,500.0	1	3,500.0			1	3,500.0				
Дүн	3	5,771.8	2	5,500.0			3	5,771.8				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Холбогдох журмын шаардлагыг хангаагүй 2 ажилтанд мөнгөн шагнал олгосон.	1	2,917.0					1	2,917.0				
Соёлын сайд, ХНХ-ын сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2024 оны А/166, А/63, А/73 тоот тушаалаар батлагдсан шалгуур үзүүлэлтийг бүрэн хангаагүй байхад 22 сумын соёлын төвийн эрхлэгчид 9 сарын турш 15-25 хувийн ур	1	62,454.8					1	62,454.8				

чадвар олгосон.											
Аймгийн ОНХС-ийн санхүүжилтийг гүйцэтгэгч байгууллага руу шилжүүлэлгүй, аймгийн Соёл урлагийн газрын дансаар дамжуулсан зөрчил илэрсэн	1	112,240				1	112,240				
15 соёлын төвийн эрхлэгчид ээлжийн амралттай байх хугацаанд нь ур чадварын нэмэгдлийг илүү тооцож олгосон	1	2,280.4	1	2,280.4							
Ажилтнуудад унааны хөнгөлөлтийг илүү тооцож олгосон	1	214.2	1	214.2							
Дүн	5	180,106.4	2	2,494.6		3	177,611.8				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ:

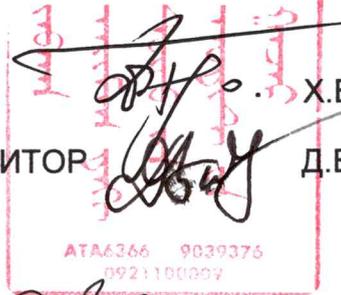
ХЯНАСАН:

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

БОЛОВСРУУЛСАН:

АХЛАХ АУДИТОР:

Х.БОЛДБААТАР

Д.БАТ-УНДРАА

Г.ЗАЯА

Огноо: 2025-02-25